

Wijn

verrekenend. De tegemoetkoming voor kinderopvang kan bijvoorbeeld direct aan de crèche worden betaald. Dit wordt allemaal via de vader geregeld. Als het via de moeder zou worden geregeld, ontstaat er veel discoördinatie. Het voordeel ervan draagt per saldo niet bij aan het doel van de toevoeging aan de kinderbij-slag. Wij halen op die manier de begrippen inkomensafhankelijk en inkomensafhankelijk door elkaar en creëren administratieve rompslomp. Dat alles doet mij aanneming van het amendement ontraden.

De heer **Omtzigt** (CDA): Als er een probleem met de hoogte van het fiscale inkomen is en de toeslagen verkeerd worden vastgesteld, zou er het risico kunnen zijn van twee gescheiden rechtsgangen. Is daarin voorzien?

Staatssecretaris **Wijn**: Excuses dat ik deze vraag vergeten was. Wij maken hier een koppeling tussen het fiscale inkomen en huursubsidie, zorg-toeslag, kinderopvang-tegemoetkoming, etc. Belasting-rechters zijn doorgaans geschoold in het berekenen van inkomens. Zij hebben vaak wat minder affiniteit met vragen als: hoe gaan wij om met huursubsidie, enz. Dat is wat meer het bestuursrechtelijke traject. Burgers moeten weten naar wie zij toe moeten als zij ruzie hebben met de overheid. Als zij ruzie hebben over het inkomen, moeten zij naar de belastingrechter. Als zij ruzie hebben over andere zaken, moeten zij naar de bestuursrechter, die nu ook al die materiewetten doet. Ik zou dat graag zo houden. In de communicatie bij de beschikkingen zullen wij heel goed aangeven bij wie men bezwaar of beroep kan aantekenen. Bij de evaluatie over drie jaar zal ik uitgebreid ingaan op de vraag of het burgers duidelijk is geweest bij wie zij moesten zijn. De complicaties kan ik op dit moment niet overzien, omdat er vele boetebepalingen, termijnen, beroepsclausules, ontvankelijkheidsvraagstukken spelen.

De heer **Omtzigt** (CDA): Uw betoog geeft uitstekend aan waarom deze zaak geharmoniseerd zou kunnen worden. Ik geef u ook in overweging om dat laatste de komende jaren te gaan doen. Ik wil u de volgende situatie voorleggen. Ik heb een belastbaar inkomen dat door de

Belastingdienst naar mijn mening op een te hoog bedrag wordt vastgesteld. Op dat moment zal de Dienst toeslagen gelet op mijn hogere inkomen, onmiddellijk met een invorderingsprocedure beginnen. Ik zal dan vervolgens beroep moeten aantekenen bij de belastingrechter teneinde een lagere aanslag te bewerkstelligen.

Staatssecretaris **Wijn**: In de fiscaliteit kennen wij vrij veel ambtshalve bevoegdheden, waarbij automatisch een rechterlijke uitspraak tot de bevoegdheid leidt voor herziening door inspecteurs; in feite nemen zij die rechterlijke uitspraak automatisch mee. Ik kom er in tweede termijn overigens nog nader op terug.

De **voorzitter**: Ik stel mevrouw Gerkens in de gelegenheid om nog één interruptie te plaatsen, waarop de staatssecretaris vervolgens kan reageren. Daarna zal hij zijn betoog afronden.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Ik zou graag nog antwoord krijgen op mijn vraag over de uitvoeringskosten. In de nota naar aanleiding van het verslag heeft de staatssecretaris gesteld dat er tot 2010 meerkosten zijn. Mijn vraag was of dit inderdaad klopt en zo ja, hoeveel minder die kosten straks structureel zullen zijn.

Staatssecretaris **Wijn**: Uiteindelijk zullen de uitvoeringskosten met 15% dalen. Ik heb eerder in mijn betoog reeds een opsomming gegeven, uitgesplitst naar communicatie, personeel en automatisering. In het begin, juist omdat wij de communicatie en de ICT-infrastructuur goed willen inrichten, zijn er wat extra kosten maar per saldo gaat het 15% opleveren. De CDA-fractie vond dat iets te weinig. Misschien wordt het meer, maar u zult mij er dan ongetwijfeld op wijzen dat wij de burgers goede diensten moeten verlenen. Daarom schat ik het nu even in op 15%.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Ik heb u in eerste termijn gevraagd het daarheen te leiden dat de staatssecretaris mij antwoord zou geven op bepaalde vragen die ik gesteld had in het verslag. De staatssecretaris heeft eerder te kennen gegeven niet van plan te zijn antwoord te geven op die vragen omdat hij het antwoord niet

wil weten. Omdat het toch een novum zou zijn dat de regering weigert de Kamer te antwoorden, heb ik via u gevraagd om dat antwoord alsnog te krijgen. Dat antwoord is mij niet schriftelijk gegeven. Ook in deze eerste termijn van de staatssecretaris heb ik dat antwoord niet gekregen. Mijn vragen spitsen zich er op toe hoe een deel van het jaar als basis kan dienen voor het toekennen van een inkomensafhankelijke toeslag. De staatssecretaris heeft daarover nog niets gezegd.

Staatssecretaris **Wijn**: Dat is niet helemaal waar. Ik ben uitgebreid ingegaan op inkomensterugvallen en inkomensstoenames tijdens het jaar. Dat is in feite mijn antwoord geweest op die vraag. Het antwoord op die vraag is dus dat wij hierbij willen uitgaan van een geheel jaar. Ik heb daarvoor reeds rechtvaardigingsargumenten en uitvoeringsargumenten genoemd. Ik heb aangegeven dat wij de inkomenswijziging bij partners van 20% naar 10% zullen terugbrengen. Dus dat is het antwoord op de vraag die mevrouw Noorman gesteld heeft. Wij willen dus niet toe naar halfjaarlijkse of kwartaalvakken. Wij willen uitgaan van het jaarincome.

□

De **voorzitter**: Na de lunchpauze zullen de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en VROM antwoorden. Ik ben optimistisch over de verdere gang van zaken bij dit debat, wat de tijd betreft, maar ik deel alvast mee dat ik heb besloten om het onderwerp lumpsum primair onderwijs van de agenda van vandaag af te voeren. De woordvoerders bij dat debat weten dat al. Dat is niet bedoeld als een aanmoediging om dit debat te verlengen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.18 uur tot 14.00 uur geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van de volgende week:

- Wijziging van de Wet personenvervoer 2000 in verband met een verbod op het ter beschikking stellen

Voorzitter

van vergunningbewijzen aan derden (28802);

- Wet toezicht accountants-organisaties (29658);
- Wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het gebruik van internationale jaarrekeningstandaarden (28220);
- Wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en enige andere wetten in verband met de aanpassing van de in deze wet opgenomen klachtregeling (28999);
- Wijziging van de stedelijke vernieuwing (wijziging samenstelling budget, wijziging aanvraagprocedures, nadere regels met betrekking tot intergemeentelijke afstemming en enkele andere wijzigingen) (29619);
- Wijziging van de Huisvestingswet (wijziging bepalingen met betrekking tot de huisvesting van verblijfs-gerechtigden) (29566);
- Voorstel van wet van het lid Vos houdende tweede wijziging van het Voorstel van wet van het lid Vos tot wijziging van de Wet milieubeheer (duurzaam geproduceerd hout) (28631);
- Verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften (29816, nrs. 9 t/m 15);
- Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met decentralisatie van de vervangingsuitgaven en van de wachtgelduitgaven (decentralisatie vervangingsuitgaven en wachtgelduitgaven vo) (27744).

Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen over de motie-Kalsbeek over het Koninklijk-Huisarchief (29800-III, nr. 9).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Harmonisatie van inkomensafhankelijke regelingen (Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen) (29764);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van een aantal wetten in verband met de invoering van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Aanpassingswet Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen) (29765).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Minister **De Geus**: Voorzitter. Ook ik dank de Kamer voor haar constructieve inbreng, die ons in een interessante dialoog over dit wetsvoorstel brengt. Ik ga daar graag op in, nadat wij vanochtend al een heel levendig stuk van het debat hebben meegemaakt. Ik sluit mij aan bij de opmerking van collega Wijn dat wij er eigenlijk best een beetje trots op zijn dat wij nu zover zijn dat wij over de Awir knopen kunnen doorhakken. Dat geeft aan dat het kabinet niet alleen met grote nieuwe plannen komt om in de materiële wetten van alles te veranderen, maar dat wij ook kijken naar datgene wat nuttig is of wat eenvoudiger, transparanter of efficiënter kan. Dat is echt een motief en een leidraad voor het kabinet. Wat dat betreft, sta ik hier met hetzelfde gevoel als bij de behandeling van de wetgeving op het punt van de administratieve lastenverlichting in de sociale zekerheid, beter bekend als Walvis en SUB.

Deze Awir maakt de zaken dus echt inzichtelijker voor de burger: één loket, eenduidige definities, één aanvraagformulier voor de huur en de zorg en straks ook voor de kinderopvang. De Awir is dus ook van groot belang voor het beleidsterrein van werk en inkomen. Voor het inkomen is zij van groot belang omdat de belangrijkste inkomensafhankelijke regelingen daardoor beter aansluiten op de werkelijke draagkracht. Ook helpen de grotere transparantie en het ene loket bij het terugdringen van niet-gebruik, want door de Awir weten de mensen eerder wat hun recht is en is eenvoudiger te zien waar zij dat recht kunnen halen. De Awir is ook belangrijk voor werk, omdat zij zorgt voor harmonisatie van de inkomensbegrippen en daardoor een beter zicht geeft op de armoedeval. Wij kunnen nu beter zien waar de marginale druk stapelt en waar knelpunten ontstaan. Bovendien wordt met dit wetsvoorstel de marginale druk van de huursubsidie, een regeling met een relatief hoge marginale druk, substantieel verlaagd.

Ik begin bij de inkomenseffecten. De Awir betekent een overgang naar nieuwe begrippen. Dat heeft effect

voor sommige huishoudens. Vaak is het effect gunstig, soms is het helaas ongunstig. Hoe komt dat? Een aantal huishoudens valt nog onder een regime, de erfenis van de belastingwijziging in 2001, waarin met bepaalde forfaits wordt gewerkt. Ik noem het inactievenforfait, het arbeidskostenforfait en de zelfstandigenaftrek. Die komen niet meer in de wetgeving voor. De voordelen zijn echter destijds niet een-op-een afgeschafte. Dat betekent dat afschaffing op enig moment en dus gelijkenschakeling met mensen met eenzelfde inkomen een ongunstig inkomenseffect heeft.

Die ongunstige effecten blijven in aantal en omvang in de ogen van het kabinet acceptabel. Waar die effecten onverwachts toch te ingrijpend blijken te zijn, hebben wij een reparatie voorgesteld. Daarover hebben wij de Kamer vorige week bericht.

De vragen uit de Kamer betreffen in de eerste plaats de inkomenseffecten van afschaffing van de correctie op het verzamelinkomen. Die aanpassing heeft betrekking op de bestaande regelingen van huursubsidie, WTOS en studiefinanciering. Als erfenis van de belastingherziening 2001 werd voor deze regelingen het toetsingsinkomen vanaf dat jaar telkens aangepast met een correctiefactor. Die factor schaffen wij af. Dat vereenvoudigt de zaken enorm. Zonder verder ingrijpen zouden alle toetsingsinkomens echter stijgen en zouden de tegemoetkomingen dalen. Vandaar dat wij tegelijkertijd de variabelen van de regeling zodanig aanpassen dat die stijging zo min mogelijk gevolgen heeft voor de hoogte van de tegemoetkoming. De inkomenseffecten blijven binnen de perken.

Bij deze operatie is een spreiding van effecten onvermijdelijk. Dat komt omdat de omvang van de toegepaste correctie afhankelijk is van de verschillende inkomstenbronnen in een huishouden. Werkende alleenverdieners hebben een andere correctie dan twee partners waarvan de een werkt en de ander zelfstandig is of een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt. Dat heeft te maken met de zo-even genoemde forfaits. Die zitten nu niet meer in de wetgeving. Zeker bij huursubsidie, waar het inkomen van de medebewoners meetelt, zijn er talloze combinatiemogelijkheden waarvoor